

ARCHEOLOGISCH MUSEUMBADUHENNA HEILOO

- N I E U W S B R I E F - januari 2021

Redactioneel

Met enige vertraging presenteren we onze Nieuwsbrief. Ondanks de lockdown hebben we afgelopen maanden niet stilgezeten. In deze Nieuwsbrief willen we u informeren over ontwikkelingen in en buiten onze stichting en het museum.

Zo houden we u graag op de hoogte.

Van de voorzitter

Een terugblik op het laatste kwartaal van 2020 geeft een gevarieerd beeld. Vóórdat we moesten voldoen aan de strengere maatregelen hadden we een constante bezoekersstroom voor het museum op de zaterdagmiddagen. Het leverde levendige gesprekken op tussen rondleiders en geïnteresseerde bezoekers. Vanaf begin december kwam daar helaas een eind aan. We hebben daarom besloten om de tentoonstellingen over de spoorwegonderdoorgang en Ypestein voorlopig te handhaven. Komt u kijken als dat weer kan?

De vrijwilligers konden slechts enkele keren bij elkaar komen, zij missen de bezigheden, het contact en de gezelligheid van de groep bij Baduhenna. Enkele vrijwilligers konden meewerken bij een opgraving in Zuiderloo, het laatste perceel, direct langs de Vennewatersweg. Nadat de oeverwaluwen vertrokken waren kon daar de rest van het terrein onderzocht worden en dat leverde weer mooie vondsten op.

In december werd gegraven op de hoek van de Kennemerstraatweg en de Ypesteinerlaan waar de wijk Zomerzand gebouwd gaat worden. Er werden veel greppels gevonden waarvan de oudste uit de twaalfde eeuw dateren. Ook was er sprake van enkele dierbegravingen uit latere tijd.

Het bestuur voert overleg met de andere drie musea op het Landgoed. De samenwerkingsvorm heet: Museumkwartier Heiloo. Er is een gezamenlijke aanvraag voor vernieuwing en ontwikkeling ingediend bij het Herstelfonds van de gemeente. Deze aanvraag is gehonoreerd.

Met de Stichting OER-IJ en de Historische Vereniging Heiloo is er overleg over de opzet van een icoonproject in onze gemeente. Veelbelovende plannen die de archeologie in onze gemeente op de kaart zetten.

Ons bestuurslid Wim Maan heeft ons bericht dat hij niet meer beschikbaar is voor bestuurstaken. Jammer, Wim verzette veel werk, we gaan hem missen. Wim blijft als vrijwilliger verbonden aan Baduhenna en verzorgt de website en de beeldbank. Het bestuur bestaat hierdoor uit vier personen. We zoeken dus naar een nieuw bestuurslid. Interesse? Meld het bij één van ons

Hopelijk tot ziens in dit nieuwe jaar!

Terugblik op 2020

Na een mooie start in 2020 ging de deur helaas een aantal keren op slot. Maar dat neemt niet weg dat er toch bergen werk zijn verzet in het museum. De bezoekers konden genieten van twee nieuwe tijdelijke tentoonstellingen "Door de Strandwal" en "Landgoed Ypenstein". Beide tentoonstellingen blijven in 2021 ook nog te bezichtigen.

De vitrines in de museumruimte zijn voorzien van nieuwe verlichting en er is een extra expositieruimte gecreëerd waarin we de bezoekers in 2021 gaan verrassen met een nieuwe tijdelijke tentoonstelling.

Tijdens de “loc down” van het museum zijn het bestuur en de vrijwilligers actief gebleven. Nieuwe initiatieven zijn gestart in samenwerking met andere organisaties, de werkgroepen zijn aan de slag gebleven en er wordt volop geschreven aan het boek dat in 2021 gepresenteerd wordt.

Nieuwsgierig naar het hele verhaal over 2020, lees dan op de website het jaarverslag 2020.

Financiën

Ondanks de Corona-crisis is 2020 afgesloten met een positief saldo: € 648,99. Op de website vindt u een financieel verslag over het afgelopen jaar: Organisatie – Financieel jaarverslag. Onze oproep aan onze trouwe donateurs begin januari leverde al een fors aantal donaties op.

De afgelopen jaren ontvingen we ca. 90 donaties per jaar met in 2020 een gemiddeld bedrag van € 22,22.

In 1921 - 100 jaar geleden - werd het eerste archeologisch onderzoek verricht, een reden om in de loop van dit jaar een boek te laten verschijnen over 100 jaar Archeologie in Heiloo.

Wat zou het mooi zijn wanneer in dit jaar 2021 ook 100 donateurs een bijdrage aan ons museum zouden doen. Wellicht kunt u in uw omgeving ons museum nog eens onder de aandacht brengen en zo nieuwe donateurs werven!

Ons nieuwe rekeningnummer is NL 84 RABO 0358 2782 28 tnv Stichting Regionale Archeologie Baduhenna in Heiloo.

Nieuwe initiatieven

Oer-IJ iconen

Voor het Oer-IJ landschap onderscheiden we zes belangrijke ontwikkelingsfasen. Deze fasen zijn nog steeds te herkennen in het landschap.

Daar is vanzelfsprekend wel enige kennis voor nodig. De Stichting Oer-IJ spant zich in om bijzondere 'iconen' te ontwikkelen, die elk symbool staan voor een bepaalde ontwikkelingsfase. Hiervoor heeft zij Stichting Baduhenna benaderd om mee te denken over de invulling van een van deze iconen. Hierbij gaat het om een icoon die een goed beeld geeft van de Vroege Middeleeuwen.

Het Oer-IJ gebied en in het bijzonder de strandwal Limmen Heiloo was in de Vroege Middeleeuwen dichtbevolkt. Dat weten wij dankzij de vele bodemvondsten uit deze periode die in dit gebied zijn aangetroffen. Op veel plaatsen zijn restanten van boerderijen terug gevonden. Door alle opgravingen in dit gebied is er een goed beeld ontstaan van landschap en bewoners uit deze tijdsperiode.

Een boerderij reconstructie is een goede mogelijkheid om deze periode te verbeelden. Gedacht is over een mogelijke locatie in Zuiderloo om de plannen te realiseren. Beoordeeld wordt ook of het vierkant van de boerderij die aan de Lagelaan stond in de plannen opgenomen kan worden. Dan zou het icoon een mooie pleisterplaats voor bezoekers worden langs een toeristische fietsroute.

Inmiddels is een bredere werkgroep ontstaan met vertegenwoordigers van onder andere Stichting Regionale Archeologie Baduhenna en de Historische Vereniging Heiloo, zijn contacten gelegd met de gemeente Heiloo, is een plan van aanpak geschreven en is een mogelijke locatie bekeken. Het ziet er veelbelovend uit, we houden u op de hoogte.

Museumkwartier

Vorig jaar maakte de Nieuwsbrief melding van de start van de werkgroep "Museumkwartier", een samenwerking van de verschillende musea op het Landgoed Willibrordus. Het doel hiervan is om de musea en de andere culturele activiteiten op het landgoed samen te profileren, samen meer te

bereiken en gesprekspartner te zijn voor bijvoorbeeld de toeristische informatie over het landgoed.

Dat deze samenwerking goed kan werken blijkt al in het "corona-jaar" dat we nu meemaken. Vanuit het Museumkwartier is bij de gemeente Heiloo een aanvraag ingediend bij het Herstelfonds en deze is toegekend. Met het toegekende budget gaan we nu aan de slag om het Museumkwartier op de kaart te zetten, een herkenbare website te maken en de communicatie via de sociale media goed op het spoor te zetten.

Tentoonstellingen

Naast de vaste collectie (die overigens ook regelmatig aangepast wordt) zijn in het museum twee tijdelijke exposities te zien. Door de sluiting van het museum in 2020 en ook nu nog in 2021 blijven deze tijdelijke tentoonstellingen nog even gehandhaafd. Medio 2021 zal een nieuwe tentoonstelling opgesteld worden die aanhaakt bij het verschijnen van het boek "Archeologische opgravingen in Heiloo", een beeld van de ontwikkeling van het landschap en zijn bewoners.

Veldwerk

Na het vertrek van de oeverwaluwen in september zijn in Zuiderloo langs de Vennewatersweg de laatste gedeeltes van het terrein onderzocht. Dat leverde bijzondere vondsten op die een nog beter beeld geven van de structuur van het gebied. Na de eerdere topvondsten, een dissel (een soort houweel) gemaakt van het gewei van een hert en de afdruk van een mensenvoet van waarschijnlijk 3.500 jaar oud werd nu het verloop verschillende greppels waargenomen. Duidelijk waren de hoogte verschillen in het gebied zichtbaar en een gedeelte van een knuppelpad, een paadje van takjes door een depressie in het terrein. De takjes zijn vermoedelijk van naaldhout en dat is bijzonder voor dit gebied.

De archeologische opgravingen in dit gedeelte van Zuiderloo zijn nu afgerond, de volgende stap zal de start van het onderzoek in het Zandzoomgebied worden.

Tegeltje, tegeltje aan de wand

De spooronderdoorgang aan de Vennewatersweg is een unieke tunnel geworden. Bent u benieuwd hoe de tunnel aan haar naam komt, waarom er verschillende woorden op de wand staan en wat die gekleurde golvenwand moet voorstellen? In de tentoonstelling "Door de Strandwal" komt u er alles over te weet. Ook ziet u de archeologische vondsten van de wijk Zuiderloo. Op de website van Baduhenna vindt u een link naar de video opname die BeatFM van de tentoonstelling gemaakt heeft.

Van landgoed Ypenstein naar landgoed Willibrordus

Er zullen niet veel inwoners van Heiloo meer zijn die nog weten van het landgoed Ypenstein en het buitenhuis dat hier stond voordat de Sint Willibrordus Stichting werd gebouwd. Bij opgravingen op dit terrein en in de omgeving zijn de sporen uit het verleden weer zichtbaar geworden. In een kleine tijdelijke tentoonstelling laten we u hiermee kennismaken.

Het boek "De St. Willibrordusstichting, van landgoed Ypestein tot landgoed Willibrordus" van Dick Slagter over deze ontwikkeling is in het museum te koop.

Puzzelen

Coronatijd is synoniem geworden aan Puzzeltijd. De grote fabrikanten als Ravensburger en Jumbo draaien op volle toeren om de bonte platen te leveren. De comic puzzels van Jan van Haasteren zijn in deze sombere tijd voor veel mensen een vrolijke noot gedurende de dag. 1000 Stukjes, daar draai je je hand niet voor om. Maar een zoektocht naar een puzzel met als thema archeologie verzandde in het niets.

Gelukkig kunnen we ons uitleven bij Baduhenna. Iedere woensdag- en donderdagochtend buigen de vrijwilligers van de werkgroepen zich over de puzzels van de archeologie.

- De restauratiegroep puzzelt van vele stukjes weer toonbare objecten in elkaar. Het resultaat mag er zijn en tonen we in de vitrines.

- In het depot staan dozen vol voorwerpen, van losse scherven tot complete potten. Een hele puzzel om te achterhalen wat het is en bij welke opgravingslocatie het hoort.

- De ene scherf is de andere niet, keramiek, vaatwerk, aardewerk, welke soort, uit welke tijdsperiode? Een puzzel voor de experts die stukje voor stukje bekijken, de boeken erbij pakken en zo determineren volgens het Deventer systeem.

- In de beeldbank staan de objecten van het museum afgebeeld en beschreven, een mooi overzicht. Maar waar liggen deze objecten in de vitrines? En welke voorwerpen zijn nog niet op de foto gezet? Een aardige puzzel, veel fotograferen, een speurtocht langs de vitrines, informatie kaartjes maken, kortom een hele klus.

- Dagrappporten, vondstenlijsten, foto's, krantenartikelen, publicaties. De documentatie groep puzzelt net zo lang totdat alle informatie over een opgravingslocatie compleet is, in de ABC mappen is opgeborgen en in het digitale systeem is vastgelegd.

- En dan nog de bibliotheek, allerlei achtergrondmateriaal, de vele series foto's en dia's die uitgezocht en beschreven moeten worden.

U begrijpt het al, wie van puzzelen houdt is welkom als vrijwilliger bij Baduhenna!

Archeologie aan de ketting ????

Iedere opgraving levert veel archeologisch materiaal op. Waardevolle spullen krijgen een plek in het museum of het depot. Dan blijven er nog bergen materiaal over die geen archeologische waarde hebben. Maar wel mooi zijn, dat bewijzen de sieraden die hiervan gemaakt zijn. Deze kettingen kunt u nu voor een klein prijsje kopen in het museum, een uniek cadeautje. Inschrijven voor een workshop om zelf sieraden te maken kan ook via info@baduhenna.nl

Voor nadere informatie over Archeologisch Museum Baduhenna

<http://www.baduhenna.nl/>

**ARCHEOLOGISCH
MUSEUMBADUHENNA**
HEILOO

MUSEUM

secretariaat & werkruimte
Stichting Regionale Archeologie Baduhenna
Kennemerstraatweg 464, 1851NG Heiloo
Telefoon 072 – 533 47 37
E-mail: info@baduhenna.nl